

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X IR Y SKUNDO PRIEŠ KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. liepos 16 d. Nr. 4D-2017/2-275
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Tuometis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) ir Y (toliau vadinama – Pareiškėja; abu vadinami kartu – Pareiškėjai) skundą dėl Klaipėdos rajono savivaldybės (toliau ir citatose vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jų kreipimąsi, sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą.

2. Pareiškėjų skunde nurodyta:

2.1. „Savivaldybės administracijai 2016-12-05 pateikėme prašymą Nr. A13-1845 [...], į šį mūsų 2016-12-05 prašymą [...] Savivaldybės administracija nepriėmė jokio sprendimo ir mus [...] apie tai neinformavo. [...] Savivaldybės administracija nagrinėjamu atveju vilkindama sprendimo priėmimą dėl mūsų [...] pateikto 2016-12-05 prašymo veikia pažeisdama jos veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, t. y. LR [Lietuvos Respublikos] viešojo administravimo įstatymo 31 str. nuostatas ir to paties įstatymo 34 straipsnio nuostatas, bei to paties įstatymo 3 str. nuostatas, t. y. administracija savo veikloje nesivadovauja Viešojo administravimo principais“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „Savivaldybės administracija ginčytinus klausimus, susijusius su administracinių ribų nustatymu, turi spręsti dalyvaujant suinteresuotiems asmenims mums [...] ir Saulažolių gyventojais, kas nagrinėjamu atveju visiškai nevykdoma.

[...] turi būti atsižvelgiama į žmogaus teisę jo klausimus išspręsti per kiek įmanomai trumpesnę laiką, neatidėliojant, todėl svarstytinas klausimas dėl termino, per kurį turi būti priimtas Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos sprendimas dėl administracinių ribų dalyje pakeitimo.“

3. Pareiškėjai Seimo kontrolieriaus prašo:

3.1. „įpareigoti [...] Savivaldybės administraciją pateikti priimtą sprendimą į mūsų [...] 2016-12-05 prašymą Nr. A13-1845“;

3.2. „įpareigoti [...] Savivaldybės administraciją mums [...] pateikti visą medžiagos kopiją, patvirtinant kopija tikra, susijusią su mūsų [...] 2016-12-05 prašymu Nr. A13-1845 ir priimamu jų sprendimu, registruotu laišku nurodytu adresu tam, kad galėtume tinkamai pasirengti bylos nagrinėjimui, gynybai teisme“;

3.3. „įpareigoti [...] Savivaldybės administraciją imtis priemonių tobulinti administracijos veiklos ir kontrolės klausimus reglamentuojančius teisės aktus tam, kad būtų išvengta prielaidų teisiniui neaiškumui bei teisiniui netikrumui, siekiant užtikrinti teisinio reglamentavimo aiškumą,

tikslumą, nuoseklumą ir vidinę darną užkertant kelią [...] savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų neveikimo, piktnaudžiavimo ir biurokratizmo atvejams.“

4. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 27 d. nutarimu Nr. XIII-1508 Milda Vainiutė paskirta Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiklai tirti, tuometio Seimo kontrolieriaus pradėtą tyrimą dėl Pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių atliko ir tyrimo išvadas dėl jo teikia Seimo kontrolierė M. Vainiutė.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Pareiškėjai skundo tyrimui pateikė 2016 m. gruodžio 5 d. prašymą Nr. A13-1845 (kopiją) (toliau vadinama – Prašymas), kuriame nurodyta:

„Susipažinti su esamomis ir siūlomomis (preliminariomis) gyvenviečių ribomis kvietėte susipažinti adresu <http://gis.klaipedos-r.lt/gis3/>. [...] susipažinti su [...] esamomis ir siūlomomis (preliminariomis) gyvenviečių ribomis adresu <http://gis.klaipedos-r.lt/gis3/> yra neveikiantis [...].

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, mes, Pareiškėjai [...] teikiame šį prašymą: nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą žemės sklypus, kadastrinis Nr. <...> ir kadastrinis Nr. <...>, palikti prijungtus prie Saulažolių kaimo Dauparų – Kvietinių seniūnijos Klaipėdos rajono gyvenamosios vietovės [...].

[...] šiuo metu esanti situacija pažeidžia „Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių“ III skirsnyje įtvirtintus principus, nes šiuo metu galiojanti sąlyginė Gargždų miesto riba į dvi dalis dalina mūsų [...] sklypą, kadastrinis Nr. <...>, t. y. pagal Registrų centro žemėlapi mato, kad gyvenamasis namas yra Gargždų mieste, o kiti pastatai Saulažolių kaime. [...] prašome Jūsų ištaisyti nustatytus neatitikimus, t. y. pakeičiant Gargždų m. administracinę ribą, t. y. [...] Pareiškėjui nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą, kadastrinis Nr. <...>, visą, prijungiant prie Saulažolių kaimo Dauparų – Kvietinių seniūnijos Klaipėdos rajono gyvenamosios vietovės [...].“

Pareiškėjai Prašyme nurodė priežastis dėl kurių jie nesutinka su tuo, jog jiems nuosavybės teise priklausančys žemės sklypai būtų prijungti prie Gargždų miesto bei Savivaldybės administracijos (projekto rengėjo UAB „B“) prašė: „[...] pakeisti dalyje Gargždų miesto administracinę ribą nustatant Gargždų miesto ir Saulažolių k. administracinę ribą šiaurinėje dalyje iki Užuovėjos gatvės pagal pateiktą 2016-12-05 Gargždų m. pakoreguotą miesto administracinę ribą [...], pažymėtą raudona linija, taip išsprendžiant visus persidengimus Gargždų m. ir Saulažolių k. administracinių ribų, jų ribose esančių žemės sklypų, pastatų ir bendrojo naudojimo kelių, paliekant galimybę laisvai verstis ūkine veikla. Atsisakius patenkinti [...] reikalavimą, [...] prašome pakeisti dalyje Gargždų miesto administracinę ribą, nustatant Gargždų miesto ir Saulažolių k. administracinę ribą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 [...] patvirtintomis [-ų] Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių 22 punktu [...]. Apie šio prašymo svarstymą posėdžiuose prašau informuoti iš anksto nurodytu el. p. arba telefonu [...] ir apie priimtą sprendimą prašau informuoti registruotu laišku, nurodant tikslią apskundimo tvarką [...].“

6. Tuometis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, gavęs Pareiškėjų skundą, dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybės administraciją.

Iš Savivaldybės administracijos pateiktos informacijos, dokumentų nustatyta:

6.1. Savivaldybės administracija 2016 m. gruodžio 9 d. raštu Nr. (5.1.51)-A5-6775 persiuntė Pareiškėjų Prašymą Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano rengėjams UAB „B“ (toliau vadinama – UAB „B“, Plano rengėjai). Plano rengėjai Savivaldybės

administracijai pateikė savo vertinimo išvadas 2016-12-28 raštu Nr. 962 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano“.

Savivaldybės administracija, atsakydama į Pareiškėjų Prašymą, 2016 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (5.1.22)-A5-7131 (toliau vadinama – 2016 m. gruodžio 30 d. raštas) Pareiškėjus informavo:

„[...] UAB „B“ rengiamas Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo planas Gargždų miesto administracinės ribas siūlo koreguoti atsižvelgiant į Gargždų miesto bendrojo plano sprendinius, patvirtintus Savivaldybės tarybos 2014-01-30 sprendimu Nr. T11-36 „Dėl Gargždų miesto bendrojo plano patvirtinimo“. Savivaldybės administracija susipažino su Jūsų pateiktu prašymu ir Saulažolių kaimo gyventojų užpildytais Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių 1 – 4 priedais (Gyventojų apklausos dėl gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ar keitimo lapas – 1 priedas, Gyventojų apklausos dėl pavadinimo gyvenamajai vietai suteikimo ar keitimo lapas – 2 priedas, Gyventojų apklausos dėl gyvenamosios vietovės nustatymo ar panaikinimo lapas – 3 priedas, Gyventojų apklausos dėl seniūnijų teritorijų ribų nustatymo ar keitimo lapas – 4 priedas). Visi Jūsų teikti pasiūlymai buvo persiųsti UAB „B“ vertinimui.

Informuojame, kad sprendimas dėl Gargždų miesto administracinių ribų bus priimtas po artimiausiu metu įvyksiančio susitikimo su Dauparų – Kvietinių seniūnijos gyventojais dėl galimo Saulažolių kaimo prijungimo prie Gargždų miesto teritorijos.

[...] Jūsų teikiamas grafinis pasiūlymas dėl Gargždų miesto ribų nustatymo bus pateiktas Gyventojų apklausos komisijai, sudarytai Administracijos direktoriaus 2016-09-30 įsakymu Nr. AV-2071. Komisija sprendimą dėl miesto administracinių ribų priims po susitikimo su Dauparų – Kvietinių seniūnijos gyventojais.

[...] Informacija apie įvyksiantį susitikimą su Dauparų-Kvietinių seniūnijos gyventojais bus viešinama Savivaldybės svetainėje ir Facebook paskyroje, taip pat Dauparų – Kvietinių seniūnijoje. Maloniai kviečiame dalyvauti ir išsakyti savo nuomonę.“

6.2. Savivaldybės administracija 2016-12-29 raštu Nr. (5.1.22)-A5-7122 „Dėl Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų keitimo grafinės dalies ir tekstinės dalies kopijų pateikimo, patvirtinant kopijos tikros“ (toliau vadinama – 2016 m. gruodžio 29 d. raštas) ir 2017-06-16 raštu Nr. T17-302 (40.1) „Dėl Saulažolių kaimo gyventojų skundo“ (toliau vadinama – 2017 m. birželio 16 d. raštas) Pareiškėjams persiuntė medžiagą susijusią su rengiamo Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano sprendimu;

6.3. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. spalio 30 įsakymu Nr. AV-2071 „Dėl gyventojų apklausos organizavimo“ buvo skelbiama vietos gyventojų apklausa dėl Savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ir seniūnijų teritorijų ribų nustatymo. Apklausos tikslas – sužinoti vietos gyventojų nuomonę dėl Savivaldybės teritorijos gyvenamųjų vietovių ribų ir seniūnijų ribų nustatymo (keitimo) pagal parengtą dokumentą. Apklausos būdas – tiesioginis gyventojų nuomonės įrašymas gyventojų apklausos lapuose. Apklausos laikotarpis: nuo 2016 m. spalio 5 d. iki 2016 m. gruodžio 5 d. Apklausos vieta: Klaipėdos rajono savivaldybės seniūnijų administracinėse patalpose.

6.4. „Savivaldybės administracijos gyventojai apie pradedamas gyventojų apklausos procedūras buvo informuoti Klaipėdos rajono laikraštyje „Banga“ 2016-10-05 Nr. 76 ir 2016-10-29 Nr. 83, Klaipėdos miesto laikraščio „Klaipėda“ 2016-10-06 numeryje ir „Vakarų ekspresas“ 2016-10-06 numeryje. Taip pat viešinimas vyko Savivaldybės administracijos tinklalapyje 2016-10-04 ir 2016-10-21 ir Facebook paskyroje. Gyventojai į administracijos organizuojamus susitikimus buvo kviečiami skelbimais Savivaldybės tinklalapio ir Facebook paskyroje.

6.5. „[...] Pareiškėjai ir kiti gyventojai pareiškė nuomonę dėl Gargždų miesto bei Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo apklausos lapuose. Klaipėdos rajono gyventojai dėl rengiamo Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano buvo apklausiami visose Klaipėdos rajono seniūnijų administracinėse patalpose (iš viso 11 seniūnijų). Gyventojai Agluonėnų, Endriejavo, Judrėnų, Priekulės ir Vėžaičių seniūnijose su planais susipažino, tačiau nuomonės apklausos lapuose neišreiškė. Iš Dovilų seniūnijos buvo gauti apklausos lapai, kuriuose

gyventojai išreiškė savo nuomonę (dėl Kiškėnų k. 8 respondentai, dėl Kulių k. 10, dėl Švėpelių k. 13, dėl Dovilų miestelio 10, dėl Dovilų seniūnijos ribų 28 respondentai). Kretingalės seniūnijoje 22 respondentai pateikė laisvos formos užpildytą raštą, kuriame pareiškė pritariantys UAB „B“ parengtiems sprendiniams. Iš Sendvario seniūnijos buvo gauti apklausos lapai, kuriuose gyventojai išreiškė savo nuomonę (dėl Aukštkiemių k. 2 respondentai, Gvildžių k. 8, Trušelių k. 1 respondentas). Gargždų seniūnijoje apklausos lapuose pasirašė 6 respondentai, pritariantys Gargždų miesto administracinėms riboms, ir 1 respondentas, pritariantis Gargždų seniūnijos administracinėms riboms. Veiviržėnų seniūnijoje apklausos lapuose pasirašė 113 respondentų, pritariančių Veiviržėnų seniūnijos administracinėms riboms.“

„Aktyviausi buvo Dauparų – Kvietinių seniūnijos Saulažolių kaimo gyventojai – 150 respondentų išreiškė prieštaravimą, kad Saulažolių k. teritorijos ribos būtų nustatytos (pakeistos) pagal parengtą planą. Apklausoje dalyvavę 139 respondentai nepritarė, kad Saulažolių kaimui būtų pakeistas pavadinimas į Gargždų miestą. 125 respondentai nepritarė, kad Saulažolių kaimo gyvenamoji vietovė būtų nustatyta (panaikinta) pagal parengtą planą. 94 apklausoje dalyvavę respondentai išreiškė nuomonę (nepritarimą, tik 1 respondentas pritarė), kad Dauparų – Kvietinių seniūnijos ribos būtų nustatytos (pakeistos) pagal parengtą planą.

Apklausos metu Saulažolių k. gyventojai išreiškė nepritarimą, dalies kaimo prijungimui prie Gargždų m. teritorijos pagal parengtą planą. Nepritarimo priežastis buvo siekiama išsiaiškinti keletose Savivaldybės organizuotų susitikimų su vietos gyventojais, o neradus bendro sutarimo buvo kreiptasi į Savivaldybės tarybą pateikiant jai dvi Gargždų m. ir Saulažolių k. teritorijų ribų nustatymo alternatyvas. [...].“

„[...] Gargždų miesto bendrajame plane (patvirtintas 2014-01-30 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T11-36), Saulažolių kaimo administracinė vietovė yra įtraukta į miesto plėtros teritoriją. Visuomenė su Gargždų miesto bendrojo plano sprendiniais buvo supažindinta teisės aktu nustatyta tvarka. Plano rengėjas rengdamas Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo planą, privalo įvertinti aktualius bendrojo plano sprendinius. Saulažolių kaimo prijungimas prie Gargždų miesto suformuotų racionalią Gargždų miesto administracinę ribą, užtikrintų inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtrą bei priežiūrą. Gargždų miestas su Saulažolių kaimu yra susijungęs tiek urbanistiniu, tiek ekonominiu ir socialiniu, tiek inžinerinės infrastruktūros aspektu, todėl Saulažolių kaimo prijungimas prie Gargždų miesto būtų naudingas tiek visam rajonui, tiek miestui, tiek gyventojams“;

6.6. „Savivaldybės administracija kartu su Dauparų – Kvietinių seniūnija organizavo ne vieną [...] susitikimą, kuriuose dalyvavo gyventojai (2016-12-20 protokolas Nr. A6-482, 2017-01-17 protokolas Nr. A6-15, 2017-01-24 protokolas Nr. A6-32 ir 2017-03-21 protokolas Nr. A6-134). Susitikimuose buvo galimybė dalyvauti suinteresuotiems asmenims Dauparų – Kvietinių seniūnijos gyventojams. [...]“.

Skelbimas apie 2017-01-16 organizuojamą susitikimą su Saulažolių kaimo gyventojais buvo viešinamas 2017-01-13 Savivaldybės tinklalapio Naujienų skiltyje [...], Savivaldybės Facebook paskyroje 2017-01-13. Pareiškėjas [...] į organizuojamą susitikimą buvo kviečiamas elektroniniu paštu ([...] 2017-01-13 el. laiško kopija).“

2017 m. sausio 24 d. pasitarimo protokole Nr. A6-32 „Dėl Klaipėdos rajono teritorijų ribų planų rengimo, nustatant ar panaikinant gyvenamąsias vietas, nustatant ar keičiant jų teritorijų ribas, suteikiant ar keičiant pavadinimus gyvenamosios vietovėms“ konstatuota:

„Pasitarimas įvyko 2017-01-16“

„SVARSTYTA: Dėl Gargždų miesto administracinių ribų nustatymo, rengiant Klaipėdos rajono teritorijų ribų planus, nustatant ar panaikinant gyvenamąsias vietas, nustatant ar keičiant jų teritorijų ribas, suteikiant ar keičiant pavadinimus gyvenamosioms vietovėms.“

„Pareiškėjas: kada vyks derinimas su ministerijomis?“

„V. Dačkauskas: Klausimas bus teikiamas tarybai, kuri ir spęs dėl Klaipėdos rajono teritorijų ribų planų, nustatant ar panaikinant gyvenamąsias vietas, nustatant ar keičiant jų teritorijų ribas, suteikiant ar keičiant pavadinimus gyvenamosioms vietovėms. Derinimai su ministerijomis vyks po tarybos sprendimo“;

„NUTARTA: Teikti klausimą Klaipėdos rajono tarybai dėl Klaipėdos rajono teritorijų ribų planų, nustatant ar panaikinant gyvenamąsias vietas, nustatant ar keičiant jų teritorijų ribas, suteikiant ar keičiant pavadinimus gyvenamosios vietovėms“.

„Pareiškėjas [...] dalyvavo komisijos ir darbo grupės posėdžiuose, kuriuose buvo nagrinėjamas klausimas dėl Saulažolių kaimo prijungimo prie Gargždų miesto teritorijos.“

6.7. „Pareiškėjai su parengtais gyvenamųjų vietovių ribų nustatymo sprendiniais buvo supažindinti įstatymo ir taisyklių nustatyta tvarka. Pareiškėjai su parengtais sprendiniais galėjo susipažinti Savivaldybės ir seniūnijų patalpose bei Savivaldybės internetinėje svetainėje www.klaipedos-r.lt, t. y. kaip nurodyta gyvenamųjų vietovių ribų nustatymą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir taisyklėse. Savivaldybės administraciją, kaip papildomą informacijos šaltinį, sukūrė internetinį žemėlapi su plano sprendiniais, tačiau dėl techninių kliūčių šis žemėlapis keletą dienų tinkamai neveikė (buvo vykdomi Savivaldybės administracijos Geografinės informacinės sistemos – GIS atnaujinimo darbai). Tinkamai neveikiantis Savivaldybės sukurtas žemėlapis nepablogino gyventojų galimybės susipažinti su plano sprendiniais, nes tai buvo tik papildoma, pagalbinė priemonė, kuri nėra privaloma ir nėra reglamentuota teisės aktuose ar taisyklėse. Pareiškėjas [...] gyventojų apklausos laikotarpiu ne kartą buvo atvykęs į Savivaldybės administraciją. Pareiškėjui buvo pateikta išsami informacija dėl jam priklausančio žemės sklypo dislokacijos rengiamo plano sprendiniuose, taip pat parodyta kaip įeiti į Klaipėdos rajono GIS duomenis“;

6.8. „Neradus bendro sutarimo tarp Savivaldybės bei visuomenės dėl nustatomos Gargždų m. ir Saulažolių k. teritorijų ribos 2017-03-30 Tarybos posėdžiui buvo pateikti du minėtų gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų variantai: Variantas Nr. 1, kuriame siūloma atsižvelgti į parengtą ir patvirtintą Gargždų miesto teritorijos bendrąjį planą prijungiant dalį Saulažolių k. teritorijos (iki magistralinio kelio E85/A1) prie Gargždų miesto teritorijos; Variantas Nr. 2, kuriame buvo siūloma išlaikyti šiuo metu nustatytas Gargždų miesto ribas ir neįtraukti dalies Saulažolių kaimo į Gargždų miesto teritoriją.

Savivaldybės taryba nusprendė atsižvelgti į Gargždų miesto teritorijos bendrojo plano sprendinius ir priėmė protokolinį nutarimą, kuriame buvo pritarta Variantui Nr. 1. (2017-03-30 Tarybos posėdžio protokolinis sprendimas Nr. T1-3). Savivaldybės tarybą atsižvelgdama į 2017-03-30 protokolinį nutarimą, 2017-04-27 sprendimu Nr. T11-159 pritarė pilnos apimties „Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo planui“.

Savivaldybės Taryba minėtu sprendimu taip pat nusprendė siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ribas, pakeisti gyvenamųjų vietovių teritorijų ribas bei panaikinti gyvenamąsias vietas pagal parengtą planą.

6.9. „Į Pareiškėjų prašymą nebuvo atsižvelgta dėl keleto priežasčių. Saulažolių kaimo dalies, kuriai priklauso ir Pareiškėjo nurodyti žemės sklypai, įtraukimas į Gargždų miesto teritoriją, atsižvelgiant į urbanistinius principus ir Gargždų miesto darnios plėtros viziją, buvo numatytas aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumente, t. y. Gargždų miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose. Minėtos Saulažolių kaimo dalies gyventojai jau nuo seno naudojami miesto infrastruktūra, tiek susisiekimo (bendras ir tolygus Saulažolių k. ir Gargždų m. gatvių tinklas), tiek ir inžinerine (inžinerinės komunikacijos Saulažolių kaime yra vedamos iš Gargždų miesto). Be to, Saulažolių kaimo gyventojai besinaudodami Gargždų miesto infrastruktūra moka mažesnius mokesčius, nei gretimose gatvėse gyvenantys Gargždų miesto gyventojais, o tai nėra socialiai teisinga (pvz. Užuovėjos gatvės gyventojai Gargžduose: vienos gatvės pusės gyventojai priklauso miesto teritorijai, kitos Saulažolių kaimo teritorijai). Iš visų vykusių diskusijų su Saulažolių kaimo gyventojais peršasi išvada, kad būtent mokesčių padidėjimas ir yra pagrindinė priežastis, kodėl Pareiškėjas ir kiti kaimo gyventojai nenori būti prijungti prie miesto. Dėl šios priežasties prie miesto prijungiamiems Saulažolių kaimo gyventojams buvo nuspręsta taikyti adaptacinį laikotarpį ir 3 metus taikyti mažesnius žemės mokesčius, nei juos moka miesto gyventojai [...]“;

6.10. „Savivaldybės administracija inicijavo Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano rengimo darbus, atsižvelgdama į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono skyriaus 2014 m. kovo 28 d. raštą

Nr. 129D-(14.12.7)-108 „Dėl prašymo nagrinėjimo“, kuriame institucija informuoja apie Gargždų miesto ribos patikslinimo būtinumą siekiant pašalinti pažeidimus, kai Pareiškėjo nuosavybės teise valdomas žemės sklypas (kad. Nr. <...>) kerta Gargždų miesto teritorijos ribą, kuri buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1255. Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano rengimo metu yra siekiama pašalinami ir kitus panašius atvejus.“

6.11. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į Savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendime Nr. T11-159 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo“ išdėstytus pasiūlymus, 2018 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 28 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių panaikinimo, gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“ nustatė Savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ribas bei panaikino kai kurias gyvenamąsias vietas.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai

7.1. Vietos savivaldos įstatymo:

7.1.1. *4 straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...]“

12) **reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę**. Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą; [...]“;

7.1.2. *16 straipsnis* – „2. Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija:

[...]; 34) sprendimų dėl siūlymų keisti savivaldybės teritorijos ribas, suteikti savivaldybei pavadinimą ir jį keisti, sudaryti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų pavadinimus, teritorijų ribas teikimas Vyriausybei, taip pat gatvių, aikščių, pastatų, statinių ir kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų suteikimas ir jų keitimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus.“

7.2. Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo:

10 straipsnis – „Gyvenamąsias vietas nustato ir panaikina, jų teritorijų ribas nustato ir keičia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į savivaldybės tarybos siūlymą, pateiktą įvertinus vietos gyventojų nuomonę.“

7.3. Seimo kontrolierių įstatymo:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“ [...] 2. Seimo kontrolieriai netiria Respublikos Prezidento, Seimo narių, Ministro Pirmininko, Vyriausybės (kaip kolegialios institucijos), valstybės kontrolieriaus ir Konstitucinio Teismo bei kitų teismų teisėjų veiklos, savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. [...]“

8. Kiti teisės aktai

8.1. Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 „Dėl administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo“ (toliau vadinama – Taisyklės):

8.1.1. *21 punktas* – „Vientisas žemės sklypas nedalomas dviem ar daugiau gyvenamųjų vietovių. Gyvenamųjų vietovių teritorijų ribos negali kirsti statinių, kurie suformuoti kaip vienas atskiras nekilnojamas daiktas, išskyrus inžinerinius statinius (inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir panašiai), žemės sklypų ribų [...]“;

8.1.2. 25 *punktas* – „Iniciatyvos teisę savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka siūlyti nustatyti ar panaikinti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas, suteikti ir keisti pavadinimus gyvenamosioms vietovėms (toliau vadinama – pasiūlymai) turi tų gyvenamųjų vietovių gyventojai ir jose veikiantys juridiniai asmenys. Iniciatyvos teisę šiais klausimais turi ir savivaldybės institucijos“;

8.1.3. 27 *punktas* – „Pasiūlymai, kuriems po nagrinėjimo savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka pritariama, pateikiami savivaldybės administracijai, kuri:

27.1. naudodamasi ortofotografinio žemėlapiu su georeferencinio pagrindo informacija ir nekilnojamojo turto kadastro žemėlapiu (M 1:10000) informacija, pažymi esamas ribas, pagal kurias nustatomi žemės sklypų adresai, su siūlomais pakeitimais;

27.2. organizuoja konsultavimąsi su vietos gyventojais šių Taisyklių 36 punkte nustatyta tvarka, pateikdama gyventojams pasiūlymus, prireikus šių Taisyklių 27.1 punkte nurodytus žemėlapius su siūlomais pakeitimais ir kitus dokumentus, paaiškinančius siūlomus ribų pakeitimus“;

8.1.4. 28 *punktas* – „Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į savivaldybės veiklos reglamento nustatyta tvarka išnagrinėtus pasiūlymus ir gyventojų nuomonę, prireikus organizuoja gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planų (M 1:10000 ir M 1:50000) parengimą, parengia savivaldybės tarybos sprendimo ir aiškinamojo rašto projektus. Parengtus dokumentus savivaldybės administracijos direktorius įteikia savivaldybės merui, kuris teikia juos svarstyti savivaldybės tarybos posėdyje“;

8.1.5. 36 *punktas* – „Savivaldybės administracija, gavusi savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka išnagrinėtus pasiūlymus, organizuoja vietos gyventojų apklausą - savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka paskelbia apie vietos gyventojų apklausos vietą, laiką ir laikotarpį (nuo 1 iki 2 mėnesių), per kurį vietos gyventojai gali susipažinti su šių Taisyklių 27.2 punkte nurodytais dokumentais ir pareikšti nuomonę apie teikiamus pasiūlymus“;

8.1.6. 38 *punktas* – „Savivaldybės administracijos nustatytoje apklausos vietoje nustatytu laikotarpiu ir laiku turi būti suteikta galimybė visiems vietos gyventojams susipažinti su šių Taisyklių 27.2 punkte nurodytais dokumentais ir apklausos lapuose pareikšti nuomonę apie teikiamus pasiūlymus. Apklausos vietoje turi būti ir savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, galintis teikti kvalifikuotus paaiškinimus.“

8.2. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimo“ (akto redakcija, galiojusi nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. lapkričio 23 d.):

8.2.1. 34 *punktas* – „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje“;

8.2.2. 50 *punktas* – „Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame, vadovaujantis Taisyklių 12, 38, 39–42 punktais, pranešime apie asmens prašymo nenagrinėjimo priežastis nurodoma tiksli atsakymo apskundimo tvarka ir institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai), taip pat terminas (-ai), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“

8.3. Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2013 m. sausio 31 d. sprendimu Nr. T11- 386 patvirtinto Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimo Nr. T11-386 redakcija):

172 *punktas* – „Gyventojai savo nuomonę viešųjų savivaldybės reikalų tvarkymo klausimais gali pareikšti dalyvaudami vietos gyventojų apklausoje. [...]“

Tyrimui reikšminga Seimo kontrolierių darbo praktika

9. Tuometis Seimo kontrolierius gavo Pareiškėjų skundą (skundo registracijos Nr. 4D-2017/2-750), kuriame Pareiškėjai prašė panaikinti Savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimą Nr. T11-159 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo“ (toliau vadinama – Sprendimas).

Seimo kontrolierius, įvertinęs Pareiškėjų skunde nurodytas aplinkybes ir vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punktu, kuriame nustatyta, kad Seimo kontrolierius priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, jeigu skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Seimo kontrolieriaus kompetencijai, 2017 m. birželio 7 d. raštu Nr. 4D-201/2-750/3D-1671 atsisakė tirti Pareiškėjų skundą, nes skunde nurodytos aplinkybės buvo susijusios su Savivaldybės tarybos vykdoma veikla, o pagal Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, Seimo kontrolieriai netiria savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. Minėtu Seimo kontrolieriaus raštu Pareiškėjai taip pat buvo informuoti, kad „[...] vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatomis, administraciniai teismai, be kita ko, sprendžia bylas dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti veiksmus [...]. Atsižvelgiant į tai, Jums nesutinkant su Savivaldybės tarybos priimtu Sprendimu, turite teisę kreiptis į Klaipėdos apygardos administracinį teismą.“

Tyrimo išvados

10. Prieš pradėdant nagrinėti Pareiškėjų skundą būtina atkreipti dėmesį į tai, kad Pareiškėjai Seimo kontrolieriaus 2017 m. birželio 7 d. raštu Nr. 4D-201/2-750/3D-1671 „Dėl Jūsų skundo“ buvo informuoti, kad Seimo kontrolierius nėra įgaliotas tirti ir vertinti Savivaldybės tarybos Sprendimo, kuriuo buvo nustatytos Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribos bei plotai, teisėtumo ir pagrįstumo, o taip pat, jog minėtas Savivaldybės tarybos Sprendimas gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos administraciniam teismui. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolierė šioje pažymoje tyrė ir vertino Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmus (neveikimą) nagrinėdama 2016 m. gruodžio 5 d. prašymą bei sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą.

11. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos išskiriant šias dalis:

11.1. dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėdama Pareiškėjų Prašymą;

11.2. dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą.

Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėdama Pareiškėjų Prašymą

12. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus, teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7 – 8 punktuose, susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) nagrinėdama Pareiškėjų Prašymą, nustatyta:

12.1. Pareiškėjai 2016 m. gruodžio 5 d. Prašyme nurodė priežastis dėl kurių jie nesutinka, jog jiems nuosavybės teise priklausantys žemės sklypai būtų prijungti prie Gargždų miesto bei Savivaldybės administracijos prašė: žemės sklypus (kadastrinis Nr. <...> ir Nr.<...>) palikti prijungtus prie Saulažolių kaimo Dauparų – Kvietinių seniūnijos Klaipėdos rajono gyvenamosios

vietovės; „[...] pakeisti dalyje Gargždų miesto administracinę ribą nustatant Gargždų miesto ir Saulažolių k. administracinę ribą šiaurinėje dalyje iki Užuovėjos gatvės pagal pateiktą 2016-12-05 Gargždų m. pakoreguotą miesto administracinę ribą [...], pažymėtą raudona linija [...]“; „Atsisakius patenkinti [...] reikalavimą, [...] pakeisti dalyje Gargždų miesto administracinę ribą, nustatant Gargždų miesto ir Saulažolių k. administracinę ribą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 [...] patvirtintomis [-ų] Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių 22 punktu [...]“; Apie šio prašymo svarstymą posėdžiuose prašau informuoti iš anksto [...] ir apie priimtą sprendimą prašau informuoti registruotu laišku, nurodant tikslią apskundimo tvarką [...]“ (pažymos 5 punktas);

12.2. Savivaldybės administracija, atsakydama į Pareiškėjų Prašymą, 2016 m. gruodžio 30 d. raštu informavo, jog: UAB „B“ Gargždų miesto administracines ribas siūlo koreguoti, atsižvelgiant į Gargždų miesto bendrojo plano sprendinius, patvirtintus Savivaldybės tarybos 2014-01-30 sprendimu Nr. T11-36 „Dėl Gargždų miesto bendrojo plano patvirtinimo“; sprendimas dėl Gargždų miesto administracinių ribų bus priimtas po artimiausiu metu įvyksiančio susitikimo su Dauparų – Kvietinių seniūnijos gyventojais dėl galimo Saulažolių kaimo prijungimo prie Gargždų miesto teritorijos; Savivaldybės administracija susipažino su Pareiškėjų užpildytais Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių 1 – 4 priedais bei, kad Pareiškėjų pateikti siūlymai buvo persiųsti UAB „B“ vertinimui; teikiamas grafinis pasiūlymas dėl Gargždų miesto ribų nustatymo buvo pateiktas Gyventojų apklausos komisijai, kuri priėmė sprendimą dėl miesto administracinių ribų po susitikimo su Dauparų – Kvietinių seniūnijos gyventojais; informacija apie įvyksiantį susitikimą su Dauparų-Kvietinių seniūnijos gyventojais bus viešinama Savivaldybės svetainėje ir Facebook paskyroje, taip pat Dauparų – Kvietinių seniūnijoje (pažymos 6.1 punktas);

12.3. Pasitarimo, vykusio 2017 m. sausio 16 d., metu, kuriame dalyvavo ir Pareiškėjas, buvo suteikta informacija, kad klausimas dėl Klaipėdos rajono teritorijų ribų planų, nustatant ar panaikinant gyvenamąsias vietas, nustatant ar keičiant jų teritorijų ribas, suteikiant ar keičiant pavadinimus gyvenamosioms vietovėms bus teikiamas Savivaldybės tarybai, kuri ir spręs dėl konkrečių sprendinių šiuo klausimu patvirtinimo (pažymos 6.6 punktas);

12.4. Pareiškėjai dėl Savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimo Nr. T11-159 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo“, kuriuo buvo pritarta keisti Gargždų miesto ribas, teisėtumo kreipėsi į Seimo kontrolierių (pažymos 9 punktas);

12.5. Savivaldybės administracija 2016 m. gruodžio 29 d. raštu ir 2017 m. birželio 16 d. raštu Pareiškėjams persiuntė medžiagą susijusią su rengiamo Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano sprendimu (pažymos 6.2 punktas).

13. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, konstatuotina:

13.1. Savivaldybės administracija Pareiškėjų Prašymą išnagrinėjo nepažeisdama *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* 34 punkto nuostatų, reglamentavusių, kad asmenų prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje (pažymos 8.2.1 papunktis), nes atsakymą į Pareiškėjų 2016 m. gruodžio 5 d. Prašymą pateikė 2016 m. gruodžio 30 d. raštu (pažymos 12.1, 12.2 punktai);

13.2. Prašymą išnagrinėjo nepažeidžiant *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* 50 punkto nuostatos, numatančios, jog atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo nenagrinėjimo priežastis, nurodoma tiksliai atsakymo apskundimo tvarka ir institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai), taip pat terminas (-ai), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (pažymos 8.2.2 papunktis).

Įvertinus Savivaldybės administracijos 2016 m. gruodžio 30 d. rašto turinį nustatyta, kad Savivaldybės administracija minėtame rašte suteikė Pareiškėjams informaciją, jog klausimas dėl galimo Saulažolių kaimo prijungimo prie Gargždų miesto teritorijos bus svarstomas susitikime su Dauparų – Kvietinių seniūnijos gyventojais ir tik tada bus nuspręsta dėl Gargždų miesto ribų

keitimo / nekeitimo, taip pat, jog Pareiškėjų siūlymai buvo pateikti UAB „B“ vertinimui ir kt. (pažymos 12.2 punktą).

Taigi, aukščiau paminėtos aplinkybės patvirtina, kad Savivaldybės administracija 2016 m. gruodžio 30 d. rašte Pareiškėjams suteikė jų prašytą informaciją. Pabrėžtina, kad skundžiama institucija neatsisakė suteikti prašomą administracinę paslaugą ar priimti administracinį sprendimą, kas, vadovaujantis *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* 50 punkto nuostatomis (pažymos 8.2.2 papunktis), sąlygotą instituciją privalomai nurodyti atsakymo apskundimo tvarką. Todėl, atsižvelgiant į patį Pareiškėjų Prašymo ir Savivaldybės administracijos atsakymo turinį, darytina išvada, jog minėtame Savivaldybės administracijos 2016 m. gruodžio 30 d. rašte jo apskundimo tvarka neturėjo būti nurodyta;

13.3. *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės* (akto redakcija, galiojusi Pareiškėjų prašymų nagrinėjimo Savivaldybės administracijoje metu) nenumatė, jog asmenys turi būti informuojami apie jų prašymų nagrinėjimo vietą ir laiką;

13.4. sprendimų dėl siūlymų keisti savivaldybės teritorijos ribas, suteikti savivaldybei pavadinimą ir jį keisti, sudaryti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų pavadinimus, teritorijų ribas teikimas Vyriausybei, taip pat gatvių, aikščių, pastatų, statinių ir kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų suteikimas ir jų keitimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus priėmimas, vadovaujantis *Vietos savivaldos įstatymo* 16 straipsnio 2 dalies 34 punktu (pažymos 7.1.2 papunktis), yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija. Pagal *Taisyklių* 27.1 punktą, savivaldybės administracija naudodamasi ortofotografinio žemėlapiu su georeferencinio pagrindo informacija ir nekilnojamojo turto kadastro žemėlapiu (M 1:10000) informacija, pažymi esamas ribas, pagal kurias nustatomi žemės sklypų adresai, su siūlomais pakeitimais (pažymos 8.1.3 papunktis), o pagal *Taisyklių* 28 punktą, savivaldybės administracija prireikus organizuoja gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planų parengimą, parengia savivaldybės tarybos sprendimo ir aiškinamojo rašto projektus (pažymos 8.1.4 papunktis).

Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis *Taisyklių* 27.1, 28 punktais, Savivaldybės administracija rengė planą (-us), kuriame (-iuose) buvo pateikti siūlymai dėl Saulažolių kaimo, Gargždų miesto ribų nustatymo, o sprendimą dėl Saulažolių kaimo prijungimo / neprijungimo prie Gargždų miesto gali (galėjo) priimti tik Savivaldybės taryba, nėra pagrindo teigti, kad Savivaldybės administracija netinkamai išnagrinėjo Pareiškėjų Prašymą. Pažymėtina ir tai, jog Pareiškėjams buvo žinoma, jog klausimas dėl Saulažolių kaimo prijungimo prie Gargždų teritorijos bus teikiamas svarstyti Savivaldybės tarybai, nes Pareiškėjas dalyvavo 2017 m. sausio 16 d. susitikime (pažymos 12.3 punktą); kokį sprendimą dėl Saulažolių kaimo prijungimo / neprijungimo prie Gargždų miesto priėmė Savivaldybės taryba, nes dėl Savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimo Nr. T11-159 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo“ teisėtumo jie kreipėsi į Seimo kontrolierių (pažymos 12.4 punktą).

14. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracija 2016 m. gruodžio 30 d. raštu pateikė Pareiškėjams atsakymą nepažeidžiant teisės aktuose nustatyto prašymų nagrinėjimo termino, į tai, kad Pareiškėjams buvo žinoma informacija bei sprendimai, susiję su galimu Saulažolių kaimo prijungimu prie Gargždų miesto teritorijos, į tai, kad prašomus dokumentus Savivaldybės administracija Pareiškėjams pateikė 2016 m. gruodžio 29 d. raštu ir 2017 m. birželio 16 d. raštu, Pareiškėjų skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjų Prašymą atmestina.

Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą

15. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus bei teisinį 8reglamentavimą, pacituotą pažymos 7 – 8 punktuose, susijusius su Savivaldybės administracijos

pareigūnų veiksmais (neveikimu) sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą, nustatyta:

15.1. Savivaldybės institucijos, vadovaujantis *Taisyklių* 25 punktu, turi iniciatyvos teisę siūlyti nustatyti ar panaikinti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas, suteikti ir keisti pavadinimus gyvenamosioms vietovėms (toliau vadinama – pasiūlymai) (pažymos 8.1.2 papunktis). Pagal *Taisyklių* 21 punktą, vientisas žemės sklypas nedalomas dviem ar daugiau gyvenamųjų vietovių (pažymos 8.1.1 papunktis).

Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Klaipėdos rajono skyriaus pateiktą informaciją apie būtinybę tikslinti Gargždų miesto ribas, jog būtų pašalinti pažeidimai, kai asmenų nuosavybės teise valdomų žemės sklypus kerta Gargždų miesto teritorijos riba (patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1255), inicijavo Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano rengimo darbus (pažymos 6.10 punktas);

15.2. vadovaujantis *Taisyklių* 27.2 punktu, savivaldybės administracija organizuoja konsultavimąsi su vietos gyventojais *Taisyklių* 36 punkte nustatyta tvarka (pažymos 8.1.3 papunktis). *Taisyklių* 36 punkte reglamentuota, kad Savivaldybės administracija organizuoja vietos gyventojų apklausą – savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka paskelbia apie vietos gyventojų apklausos vietą, laiką ir laikotarpį (nuo 1 iki 2 mėnesių), per kurį vietos gyventojai gali susipažinti su dokumentais ir pareikšti nuomonę apie teikiamus pasiūlymus (pažymos 8.1.5 papunktis). Savivaldybės tarybos veiklos reglamento (galiojo nuo 2016 m. lapkričio 25 d.) 172 punktas reglamentavo, kad gyventojai savo nuomonę viešųjų savivaldybės reikalų tvarkymo klausimais gali pareikšti dalyvaudami vietos gyventojų apklausoje (pažymos 8.3 punktas).

Savivaldybės administracijos direktorius 2016 m. spalio 30 įsakymu Nr. AV-2071 „Dėl gyventojų apklausos organizavimo“ sudarė Gyventojų apklausos komisiją (pažymos 6.1 punktas) bei paskelbė vietos gyventojų apklausą dėl Savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ir seniūnijų teritorijų ribų nustatymo, kurios tikslas – sužinoti vietos gyventojų nuomonę dėl Savivaldybės teritorijos gyvenamųjų vietovių ribų ir seniūnijų ribų nustatymo (keitimo) pagal parengtą dokumentą. Apklausos laikotarpis, kaip tai reglamentuoja *Taisyklių* 36 punktas (pažymos 8.1.5 papunktis), buvo nustatytas du mėnesius, t. y. nuo 2016 m. spalio 5 d. iki 2016 m. gruodžio 5 d. (pažymos 6.3 punktas);

15.3. informacija apie priimtą Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. spalio 30 d. įsakymą Nr. AV-2071 „Dėl gyventojų apklausos organizavimo“, kuriuo buvo paskelbta vietos gyventojų apklausa dėl Savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ir seniūnijų teritorijų ribų nustatymo, taip pat informacija apie apklausos laiką buvo paskelbta Klaipėdos rajono laikraštyje „Banga“ 2016 m. spalio 5 d. ir 2016 m. spalio 29 d. numeriuose, Klaipėdos miesto laikraščio „Klaipėda“ 2016 m. spalio 6 d. numeryje ir „Vakarų ekspresas“ 2016 m. spalio 6 d. numeryje. Informacija taip pat buvo paskelbta Savivaldybės administracijos tinklalapyje 2016 m. spalio 4 d. ir 2016 spalio 21 d. bei Savivaldybės administracijos Facebook paskyroje (pažymos 6.4 punktas);

15.4. Klaipėdos rajono gyventojai dėl rengiamo Savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo plano buvo apklausiami visose Klaipėdos rajono seniūnijų administracinėse patalpose (iš viso 11 seniūnijų) (pažymos 6.5 punktas). Dauparų – Kvietinių seniūnijos Saulažolių kaimo gyventojai – 150 respondentų išreiškė prieštaravimą, kad Saulažolių k. teritorijos ribos būtų nustatytos (pakeistos) pagal parengtą planą; 139 respondentai nepritarė, kad Saulažolių kaimui būtų pakeistas pavadinimas į Gargždų miestą; 125 respondentai nepritarė, kad Saulažolių kaimo gyvenamoji vietovė būtų nustatyta (panaikinta) pagal parengtą planą; 94 apklausoje dalyvavę respondentai nepritarė, kad Dauparų – Kvietinių seniūnijos ribos būtų nustatytos (pakeistos) pagal parengtą planą (pažymos 6.5 punktas);

15.5. *Taisyklių* 38 punkte reglamentuojama, kad Savivaldybės administracijos nustatytoje apklausos vietoje nustatytu laikotarpiu ir laiku turi būti suteikta galimybė visiems vietos gyventojams susipažinti su šių *Taisyklių* 27.2 punkte nurodytais dokumentais, t. y. susipažinti su žemėlapiais, kuriuose siūlomi pakeitimai, ir kitais dokumentais, paaiškinančiais siūlomų ribų pakeitimus (*Taisyklių* 27 punktas) (pažymos 8.1.3, 8.1.6 papunkčiai).

Tiek Pareiškėjai, tiek kiti gyventojai, su parengtais gyvenamųjų vietovių ribų nustatymo sprendiniais, kaip pažymėjo Savivaldybės administracija, galėjo susipažinti Savivaldybės ir seniūnijų patalpose bei Savivaldybės internetinėje svetainėje www.klaipedos-r.lt (pažymos 6.7 punktas).

Savivaldybės administracija taip pat nurodė, jog, kaip papildomą informacijos šaltinį, sukūrė internetinį žemėlapi su plano sprendiniais (dėl techninių kliūčių šis žemėlapis keletą dienų tinkamai neveikė) (pažymos 6.7 punktas);

15.6. Savivaldybės administracija (Dauparų – Kvietinių seniūnija) ne kartą organizavo susitikimus su gyventojais (2016 m. gruodžio 20 d. protokolas Nr. A6-482, 2017 m. sausio 17 d. protokolas Nr. A6-15, 2017 m. sausio 24 d. protokolas Nr. A6-32 ir 2017 m. kovo 21 d. protokolas Nr. A6-134), kuriuose buvo sprendžiami klausimai, susiję su Gargždų miesto ribų pakeitimais (pažymos 6.6 punktas). Neradus bendro sutarimo tarp Savivaldybės administracijos bei visuomenės dėl nustatomos Gargždų m. ir Saulažolių k. teritorijų ribos, Savivaldybės administracija Savivaldybės Tarybos 2017 m. kovo 30 d. posėdžiui pateikė du minėtų gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo variantus: Variante Nr. 1 buvo siūloma atsižvelgti į parengtą ir patvirtintą Gargždų miesto teritorijos bendrąjį planą ir prijungti dalį Saulažolių kaimo teritorijos (iki magistralinio kelio E85/A1) prie Gargždų miesto teritorijos; Variante Nr. 2 buvo siūloma išlaikyti šiuo metu nustatytas Gargždų miesto ribas ir neįtraukti dalies Saulažolių kaimo į Gargždų miesto teritoriją. Savivaldybės taryba nusprendė atsižvelgti į Gargždų miesto teritorijos bendrojo plano sprendinius ir priėmė protokolinį nutarimą, kuriame buvo pritarta Variantui Nr. 1 (pažymos 6.8 punktas);

15.7. *Vietos savivaldos įstatymo* 16 straipsnio 2 dalies 34 punkte reglamentuota, kad sprendimų dėl siūlymų keisti savivaldybės teritorijos ribas teikimas Vyriausybei yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija (pažymos 7.1.2 papunktis). Pagal *Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo* 10 straipsnį, gyvenamąsias vietas nustato ir panaikina, jų teritorijų ribas nustato ir keičia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į savivaldybės tarybos siūlymą, pateiktą įvertinus vietos gyventojų nuomonę (pažymos 7.2 punktas).

Savivaldybės taryba 2017 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T11-159 nusprendė pritarti Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų bei plotų nustatymo planui bei siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ribas, pakeisti gyvenamųjų vietovių teritorijų ribas bei panaikinti gyvenamąsias vietas pagal parengtą planą (pažymos 6.8 punktas). Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 28 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių panaikinimo, gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“ nustatė Savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ribas bei panaikino kai kurias gyvenamąsias vietas (pažymos 6.11 punktas).

16. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, darytinos šios išvados:

16.1. informacija apie priimtą Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą, kuriuo buvo paskelbta vietos gyventojų apklausa dėl Savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ir seniūnijų teritorijų ribų nustatymo, taip pat informacija apie apklausos laiką, vadovaujantis *Taisyklių* 36 punktu (pažymos 8.1.5 papunktis), buvo paskelbta Klaipėdos rajono laikraštyje „Banga“, Klaipėdos miesto laikraštyje „Klaipėda“, laikraštyje „Vakarų ekspresas“, Savivaldybės administracijos tinklalapyje bei Savivaldybės administracijos Facebook paskyroje (pažymos 15.3 punktas);

16.2. apklausos laikotarpis, kaip tai reglamentuota *Taisyklių* 36 punkte (pažymos 8.1.5 papunktis), truko du mėnesius, t. y. nuo 2016 m. spalio 5 d. iki 2016 m. gruodžio 5 d. (pažymos 15.2 punktas);

16.3. *Vietos savivaldos įstatymo* 4 straipsnio 1 dalies 12 punkte įtvirtintas reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę principas, nustatantis, kad savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų

savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą (pažymos 7.1.1 papunktis).

Savivaldybės administracija ne kartą (iš viso 4 kartus) organizavo susitikimus su gyventojais dėl Saulažolių kaimo prijungimo / neprijungimo prie Gargždų miesto teritorijos, o neradus bendro sutarimo su gyventojais, nutarė Savivaldybės tarybai teikti du minėtųjų gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo variantus (pažymos 15.6 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, nėra pagrindo teigti, kad Savivaldybės administracija nesivadovavo *Vietos savivaldos įstatyme* įtvirtintu reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę principu.

17. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracija, kaip tai reglamentavo teisės aktai, paskelbė informaciją apie organizuojamas gyventojų apklausas spaudoje, savivaldybės interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, Savivaldybės administracija organizavo susitikus su gyventojais; Savivaldybės administracija, neradus bendro Savivaldybės ir visuomenės sutarimo, tačiau atsižvelgdama į gyventojų išsakytas nuomones, Savivaldybės tarybai teikė du variantus dėl Saulažolių kaimo prijungimo / neprijungimo prie Gargždų miesto, skundas dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą, atmestinas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X ir Y skundo dalį dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjų Prašymą atmesti.

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X ir Y skundo dalį dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant Gargždų miesto ir Saulažolių kaimo administracinių ribų pakeitimo klausimą atmesti.

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė